

STRUKTURUDVIKLING I DANSK SVINEPRODUKTION 2016

NOTAT NR. 1630

Primo 2016 var der cirka 3.380 svinebedrifter i Danmark, det er et fald på 6,7 % i forhold til året før. Prognosen for 2025 lyder på cirka 1.670 svinebedrifter. Fortsat tendens til større specialiseringsgrad.

INSTITUTION: VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

FORFATTER: MICHAEL GROES CHRISTIANSEN

UDGIVET: 29. NOVEMBER 2016

Dyregruppe: Søer, smågrise og slagtesvin

Fagområde: Økonomi

Sammendrag

Udviklingen mod færre og større bedrifter i Danmark fortsætter, så der primo 2016 var cirka 3.380 svinebedrifter mod cirka 3.640 svinebedrifter året før. I procent forsvandt der 6,7 % svinebedrifter i 2015 mod 5,7 % året før.

En integreret bedrift havde i gennemsnit cirka 510 årssøer, mens de specialiserede bedrifter havde cirka 755 årssøer. De specialiserede sobedrifter har øget deres størrelser med hensyn til søer mere i 2015 end de integrerede sobedrifter. I 2003, havde de specialiserede sobedrifter cirka dobbelt så mange årssøer som de integrerede bedrifter. Primo 2016 havde de specialiserede sobedrifter kun 47 % flere søer end de integrerede bedrifter. I nominelle tal har de specialiserede sobedrifter cirka 250 flere årssøer end de integrerede set over perioden 2002-2015

I 2015 øgede de integrerede besætninger deres markedsandel af slagtninger. En tendens, som forventes at fortsætte de næste par år. I 2015 leverede de integrerede besætninger 36,7 % af alle landets slagtninger mod 35,2 % i 2014. I gennemsnit har de integrerede cirka 42,1 % full-line produktion af slagtesvin, hvor der med 100 % full-line produktion menes, at de færdigproducerer alle

deres smågrise som slagtesvin. De integrerede bedrifter sælger altså cirka 58 % af deres smågrise i stedet for at fede dem op selv.

De specialiserede slagtesvinebedrifter havde en markedsandel af slagtninger i 2015 på cirka 60,7 % af alle landets totalslagtninger mod 62,3 % året før.

De specialiserede sobedrifter øger deres andel af landets søer med 1,2 procentpoint til 47,7 % i 2015.

I 2015 var der en lille stigning i lokaliteter med grise. Årsagen til dette skyldes alene en fremgang lokaliteterne med meget få grise på stald, dvs. en form for hobby svinebrug. Stigningen ses derfor ikke i bedriftsopgørelserne, fordi kun svinebedrifter med en vist størrelse medtages i analysen

Baggrund

Siden 1982 har faldet i antal bedrifter med svin været markant, og der er ikke umiddelbart tegn på, at udviklingen mindskes, standser eller vender. Udviklingen betyder primært færre, større og mere specialiserede svinebedrifter. Produktionen koncentrerer sig på langt sigt hos få store landbrug. Diverse statistikker følger udviklingen i antal svinebedrifter, men en bedrift kan bestå af flere lokaliteter med svin. Udviklingen på lokalitetsniveau er også interessant at følge, fordi den kan give et hint om fremtidens svineproduktion i Danmark med hensyn til antal lokaliteter pr. bedrift og størrelsen af disse.

Baggrunden for dette notat er således også at lave et opslagsværk, som også følger udviklingen på lokalitetsniveau.

En udvikling mod en større årlig produktion på lokalitetsniveau er oftest nødvendig for at sænke produktionsomkostninger. Store lokaliteter med svin medfører større omkostningseffektivitet, bedre udnyttelse af teknologi og større innovationskraft. I sidste ende kan de være nødvendige for, at svineproducenterne kan bevare deres konkurrenceevne og have en tilfredsstillende indtjening. Udfordringerne med større lokaliteter er øgede miljøomkostninger, da lugt- og ammoniakudledning fra en lokalitet så bliver mere koncentreret og i højere grad kan påvirke de nærmeste omgivelser. Der bliver stillet større relative krav til ammoniakreduktionen på store lokaliteter end på små. Færre men større svinelokaliteter i Danmark vil samlet give en mindre men mere lokalt koncentreret ammoniakemission fra svin på landsplan.

Materiale og metode

Det er formålet at beskrive svinebedrifternes udvikling frem til primo 2016. Strukturudvikling kan underopdeles i bedriftsspecialiseringsgrader og lokalitetsanalyser. Danmarks Statistik [1], CHR-registret [2] samt Flyttedatabasen svin [3] bruges som kilder suppleret med egne beregninger.

Notatet omfatter følgende analyser:

1. Udviklingen i bedrifter med svin siden 1982 [1, 2], suppleret med handler ifølge Danmarks Statistik
2. Udviklingen i bedrifternes specialiseringsgrad [2]
3. Analyse af søer pr. bedrift [2]
4. Leverede svin pr. bedrift 2009-2015 [2, 3]
5. Produktionsstørrelser for søer på lokalitetsniveau fra 2002-2015 [2]
6. Leverede svin pr. lokalitet fra 2009-2015 til danske slagterier opgjort via Flyttedatabase [3]
7. Supplerende analyser.

Alle bedrifter, der på CVR-niveau har mindre end 5 DE, er frasorteret i bedriftsanalyserne baseret på CHR-registeret.

I dette notat er DE et udtryk for produktion og ikke miljø. Antal grise pr. DE er ens alle årene og følger ikke udviklingen med flere enheder pr. DE over tid. DE beregnes på CVR-niveau ud fra de summerede antal grise på stald det pågældende år ultimo efter følgende principper:

1. Søer, gylte og orner divideret med 4,3
2. Smågrise 7-30 ganges med 6,5 og divideres med 200
3. Svin over 30 kg undtagen søer, gylte og orner ganges med 4 og divideres med 36.

Udvikling i specialiseringsgrad er baseret på data fra CHR samt Flyttedatabase. Alle lokaliteter er medtaget i første omgang men med maksimalt 1 registrering pr. lokalitet. Ved mere end 1 bruger pr. CHR-nummer, er det ejeren, som har flest DE, som bruges i fletning af data.

Bedriften kategoriseres efter følgende princip:

- En slagtesvinebedrift = ingen søer
- Integreret bedrift = en ratio mellem slagtesvin på stald og søer > 1
- Sobedrift = en ratio mellem slagtesvin på stald og søer ≤ 1 .

Sobedrifterne må således godt have egen produktion af polte og eventuelt en meget lille slagtesvineproduktion.

CHR-numre, som ophører i løbet af året, er med i bedriftsanalysen. Alle CHR-numre, som ikke er deciderede svinebesætninger, udelades fra analysen ifølge kategoriseringen i CHR-registeret. Leverede svin opgøres via Flyttedatabasen og kædes sammen med CHR-databasen, og CVR-analysens kategorisering af bedrifter. Leverede svin pr. lokalitet er summeret, og der er taget højde for, at grisene kan leveres til flere slagtesteder samtidigt. I analyser, hvor flytteregisteret bruges, er alle bedrifter taget med.

Procentandelen af slagtesvin som de integrerede bedrifter leverer af årets maksimale potentielle leverance, beregnes som:

*Leverede slagtesvin/årsso = (leverede svin fra integrerede bedrifter/årssøer i integrerede bedrifter)-
0,45 slagtesøer/årsso.*

Dette tal divideres med: *(maksimalt producerede slagtesvin det givne år/årsso – 0,3 grise i polte
udtag/årsso).*

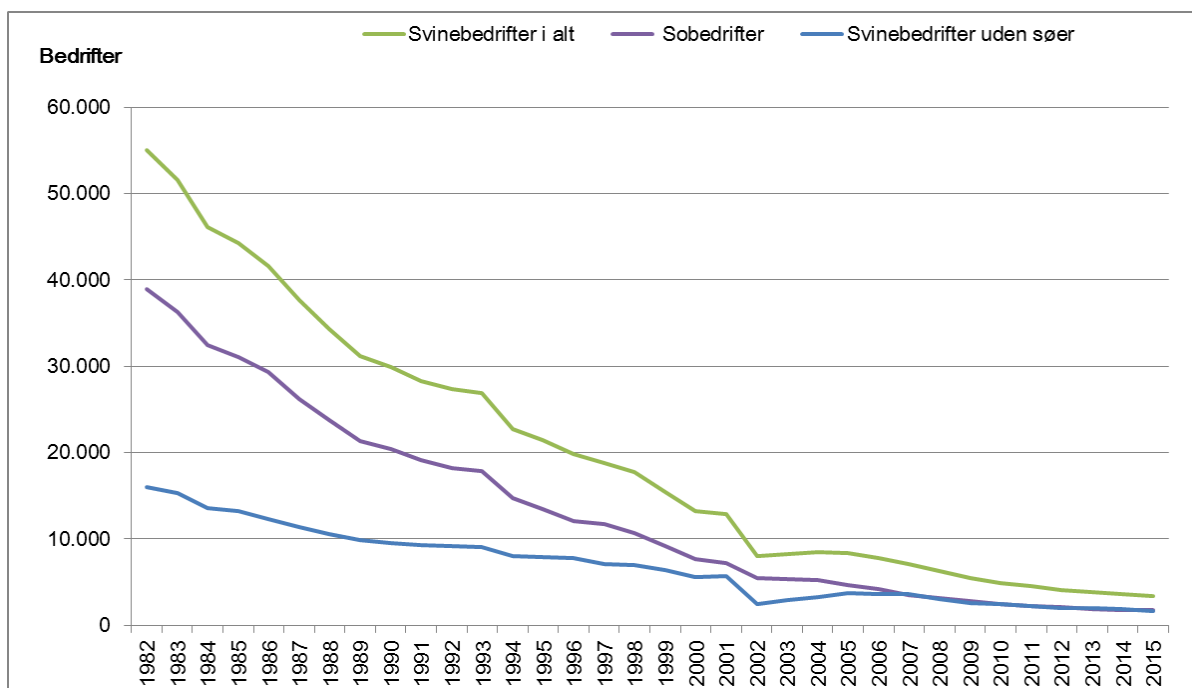
Maksimalt producerede slagtesvin/årsso er landsgennemsnit med hensyn til fravænnede grise/årsso det pågældende år korrigeret for døde efter fravænnning [4]. Det forudsættes i ovenstående beregning, at cirka 50 % af landets bedrifter laver deres polte selv.

I Multi-site-analysen bruges følgende inddeling

- En smågriselokalitet er defineret som en lokalitet, hvor der ingen slagtninger er registreret og 0 søer i CHR-register
- En slagtesvinelokalitet har 0 søer og 0 registrerede smågrise op til 30 kg på opgørelses tidspunktet og leverer slagtesvin til et af de større slagtesteder i Danmark i løbet af året
- En smågrise- og slagtesvinelokalitet har 0 søer, CHR-registreringer for både smågrise og slagtesvin, og leverer svin til et af de større slagtesteder i Danmark i løbet af året.

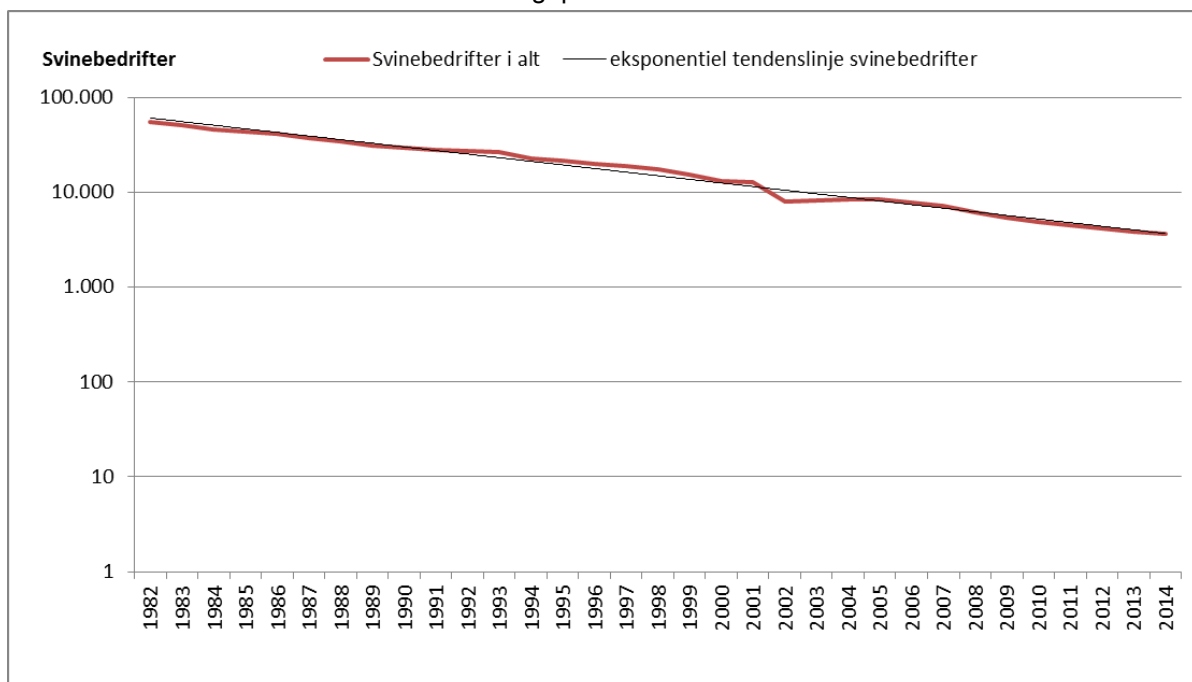
Resultater og diskussion

Udviklingen af svinebedrifter i Danmark er sammensat af DST Hdyr 1 frem til 2001, hvorefter Videncenter for Svineproduktions definition af svinebedrifter, som beskrevet i metode, er anvendt. Dette giver et afbræk i tidsserien i 2002, som også ses på figur 1, med et større fald fra 2001 til 2002.

Figur 1. Udviklingen i svinebedrifter i Danmark fra 1982-2015. DST HDYR1 indtil 2001 samt egne beregninger

Som figur 2 viser, kan udviklingen i svinebedrifter i Danmark beskrives som en ret linje, hvis Y-aksen er logaritmisk. Den historiske udvikling kan beskrives som et rimeligt konstant årligt procentuelt fald i antal bedrifter i forhold til året før. Hvis den fremtidige udvikling ligner fortiden, kan et årligt procentuelt fald bruges til at lave en prognose over svinebedrifter i fremtiden via en eksponentialfunktion som fremskriver landets svinebedrifter med et årligt procentuelt fald.

Figur 2. Udviklingen i svinebedrifter i Danmark fra 1982-2015. Y-aksen er logaritmisk. DST, HDYR1 indtil 2001 samt egne beregninger

Udviklingen i bedrifternes specialiseringsgrad

Antallet af svinebedrifter i 2015 faldt fra 3.638 til 3.383 ifølge Videncenter for Svineproduktions metode. Cirka halvdelen af alle svinebedrifter er rene slagtesvinebedrifter. I tabellen ses, at antallet af bedrifter, som forsvinder i procent, ikke er helt ens år for år. Det procentuelle fald pr. år har de sidste 3 år ligget på omkring 6 %. Et årligt procentuelt fald på 6 % svarer til en halveringstid på cirka 11 år for antallet af svinebedrifter i Danmark, hvis denne udvikling fortsætter.

Table 1. Udvikling i antal bedrifter, ophørte bedrifter inkluderet hvis de var aktive primo. Kilde: CHR-database og egne beregninger

År/type	Slagtesvine- bedrifter	Integrerede bedrifter	Sobedrifter	I alt svinebedrifter	Årlig % ændring svinebedrifter
2002	2.505	4.539	927	7.971	
2003	2.891	4.385	1.011	8.287	4,0 %
2004	3.315	4.144	1.055	8.514	2,7 %
2005	3.746	3.531	1.109	8.386	+1,5 %
2006	3.565	3.137	1.044	7.746	+7,6 %
2007	3.596	2.531	991	7.118	+8,1 %
2008	3.056	2.293	884	6.233	+12,4 %
2009	2.623	1.982	828	5.433	+12,8 %
2010	2.405	1.706	775	4.886	+10,1 %
2011	2.247	1.560	722	4.529	+7,3 %
2012	2.051	1.394	670	4.115	+9,1 %
2013	1.970	1.216	672	3.858	+6,2 %
2014	1.832	1.122	684	3.638	+5,7 %
2015	1.678	1.052	653	3.383	+6,7 %

Antallet af svinebedrifter faldt kraftigt i forbindelse med finanskrisen i 2008-2009, hvor der forsvandt cirka 12,5 % pr. år. Krisen var koblet samlet med dårlig økonomi i svinesektoren. Mange svinebedrifter ophørte med svin, men fortsatte i en vis udstrækning som landbrugsbedrifter.

Søer pr. bedriftstype

Søer pr. bedriftstype stiger fortsat. Der er cirka 700 søer i en sobedrift i 2015 og cirka 500 søer i de integrerede bedrifter. Denne nominelle forskel på cirka 200 søer er rimelig konstant i perioden 2002-2015, men forholdsmæssigt viser udviklingen, at integrerede bedrifter haler ind på sobedrifter, hvis ratio opgøres, hvor ratio er forholdet mellem søer i sobedrifter/søer i integrerede bedrifter.

Tabel 2. Søer pr. bedrift opdelt i type bedrift. Kilde DST samt egne beregninger baseret på CHR

År	Søer i 1.000 stk. ifølge DST	Integreret bedrift, gns. søer	Sobedrift, gns. søer	% af søer i integrerede bedrifter	% af søer i sobedrifter	Ratio søer sobedrifter/integreret
2002	1.131,5	181	333	72,7 %	27,3 %	1,83
2003	1.141,3	180	348	69,2 %	30,8 %	1,93
2004	1.143,8	181	373	65,6 %	34,4 %	2,06
2005	1.133,3	197	396	61,2 %	38,8 %	2,02
2006	1.123,0	220	413	61,6 %	38,4 %	1,88
2007	1.158,3	273	472	59,6 %	40,4 %	1,73
2008	1.074,8	287	471	61,3 %	38,7 %	1,64
2009	1.085,3	326	530	59,6 %	40,4 %	1,62
2010	1.078,0	365	589	57,7 %	42,3 %	1,61
2011	1.050,8	397	599	58,9 %	41,1 %	1,51
2012	1.029,3	426	651	57,6 %	42,4 %	1,53
2013	1.029,5	469	684	55,4 %	44,6 %	1,46
2014	1.031,5	492	701	53,5 %	46,5 %	1,42
2015	1.033,7	514	755	52,3 %	47,7 %	1,47

De specialiserede sobedrifter øger deres andel af landets søer med 1,2 procentpoint til 47,7 % i 2015.

Leverede svin i gennemsnit pr. bedriftstype

Procentandelen, som de rene slagtesvinebedrifter leverer af grise til danske slagterier, falder fra 62 % til 60,7 %, hvis 2014 ses i forhold til 2015. Der er en forventning om, at de integrerede bedrifter vil øge deres markedsandel af de samlede antal slagtninger de kommende år i Danmark. Indtil videre ses kun en stabilisering/svagt stigende andel af de integrerede bedrifters markedsandel af slagtninger i Danmark. De integrerede bedrifter leverede 36,7 % af landets slagtninger i 2015 mod 35,2 % af alle landets slagtninger i 2014. Andelen var 42,1 % i 2009. Sobedrifter ligger konstant på cirka 2-3 % af landets slagtninger. Denne andel er relativt konstant som følge af definitionen af denne type bedrift.

Tabel 3. Leverede svin i gns. pr. bedriftstype. Procentandelen er baseret på de 3 bedriftstypers samlede leverancer af svin det pågældende år

År	Slagtesvine- bedrifter Leverede svin/år	Integrerede bedrifter Leverede svin/år	So-bedrifter Leverede svin/år	% andel Slagtesvine- bedrifter Leverede svin/år	% andel Integrerede bedrifter Leverede svin/år	% andel Sobedrifter Leverede svin/år
2009	4.117	4.126	518	55,7 %	42,1 %	2,2 %
2010	4.890	4.684	581	58,2 %	39,6 %	2,2 %
2011	5.351	5.400	661	57,5 %	40,3 %	2,3 %
2012	5.568	5.437	595	58,9 %	39,1 %	2,1 %
2013	6.035	5.614	587	62,2 %	35,7 %	2,1 %
2014	6.529	6.026	714	62,3 %	35,2 %	2,5 %
2015	6.714	6.473	745	60,7 %	36,7 %	2,6 %

Integrerede bedrifter slagtesvineproduktion

Efter en udvikling, hvor de integrerede bedrifter mindskede deres potentielle slagtesvineproduktion, er udviklingen stabiliseret og svagt vendt. I 2015 leverede de 42,1 % ud af 100 % ved full-line produktion af slagtesvin.

Tabel 4. Procentandel af producerede svin som integrerede bedrifter leverer til slagting

År	Leverede slagtesvin/årsso (1)	Potentielt maksimalt leverede slagtesvin/årsso (2)	% andel af Leverede svin/årsso til slagteri i forhold til muligt producerede/årsso (1/2)
2009	12,21	25,33	48,2 %
2010	12,38	25,94	47,7 %
2011	13,15	26,63	49,4 %
2012	12,31	27,48	44,8 %
2013	11,52	27,81	41,4 %
2014	11,80	28,18	41,9 %
2015	12,14	28,87	42,1 %

Analyse af søer pr. bedrift

Tabel 5 viser, at der var 942 sobedrifter med mere end 438 søer i 2015. Bedrifter med mellem 500-749 søer vokser i antal indtil 2008. Siden 2008 har denne bedriftsstørrelse været i tilbagegang.

Tabel 5. Antal bedrifter med søer intervalopdelt. I henhold til CHR-oplysning ultimo

Interval søer/år	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1-249	3.618	3.348	2.768	2.307	1.664	1.379	1.084	795	681	541	426	353	330
250-499	1.135	1.150	1.090	1.050	948	854	767	698	642	578	505	470	438
500-749	392	429	464	475	527	541	527	529	497	487	467	438	432
750-999	123	131	143	157	177	179	180	192	186	175	195	199	183
1.000-1.249	79	84	98	111	119	121	130	128	126	134	122	122	126
1.249-1.499	23	26	34	28	31	32	49	60	60	59	67	67	71
>=1.500	26	31	43	53	56	71	73	79	90	90	106	116	125
I alt	5.396	5.199	4.640	4.181	3.522	3.177	2.810	2.481	2.282	2.064	1.888	1.765	1.705

I 2015 står cirka 59 % af landets søer på bedrifter med over 749 søer, gylte og orner ifølge CHR-registret. Tilbage i 2003 var det kun 23 %, som tabel 6 viser.

Tabel 6. Fordeling af landets søer, gylte og orner på bedriftsniveau ifølge CHR-registret ultimo det pågældende år

Interval søer/år	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1-249	26 %	23 %	20 %	17 %	13 %	11 %	9 %	7 %	6 %	5 %	4 %	4 %	3 %
250-499	32 %	32 %	30 %	29 %	27 %	25 %	23 %	21 %	20 %	19 %	16 %	16 %	14 %
500-749	19 %	21 %	22 %	22 %	25 %	26 %	26 %	27 %	26 %	26 %	25 %	24 %	24 %
750-999	9 %	9 %	10 %	10 %	12 %	12 %	13 %	13 %	13 %	13 %	15 %	15 %	14 %
1.000-1.249	7 %	8 %	9 %	10 %	10 %	11 %	12 %	12 %	12 %	13 %	12 %	12 %	13 %
1.249-1.499	3 %	3 %	4 %	3 %	3 %	4 %	5 %	7 %	7 %	7 %	8 %	8 %	9 %
>=1.500	4 %	5 %	6 %	8 %	9 %	12 %	12 %	14 %	16 %	16 %	19 %	22 %	24 %

Udviklingen i leverede svin pr. CVR-nr.

Antal leverede svin pr. bedrift stiger, som tabel 7 viser. Bedrifter, som leverer mellem 1-2.499 grise om året, er mere end halveret i perioden 2009-2015. Antallet af bedrifter, som leverer mere end 20.000 svin om året til slagning, er vokset fra 49 til 136 fra 2009 til 2014.

Tabel 7. Antal bedrifter opdelt efter leverede svin pr. CVR-nummer. Flyttedatabase samt egne beregninger

Leverede svin/bedrift/år	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1-2.499	3.302	2.791	2.474	2.220	1.737	1.429	1.393
2.500-4.999	1.037	984	943	794	705	686	620
5.000-7.499	654	645	565	534	512	467	426
7.500-9.999	354	350	381	361	358	307	286
10.000-19.999	382	404	423	382	380	404	395
20.000-29.999	39	59	75	74	80	88	92
30.000-39.999	9	11	24	26	24	28	25
40.000-49.999	0	5	5	8	12	13	18
> 49.999	1	2	5	3	6	7	8

Analyser over udviklingen i struktur og produktion på lokalitetsniveau

De følgende analyser følger udviklingen på lokalitetsniveau i Danmark. For søer er den baseret på CHR-oplysninger, for slagtesvin er den baseret på Flyttedatabasen.

Søer pr. lokalitet

Lokaliteter med mellem 500-999 årssøer topper antalsmæssigt i 2010 med cirka 790 og falder herfra til cirka 711 lokaliteter i 2015. Det er kun lokaliteter med mere end 1.000 søer, som viser en stabil fremgang i antal.

Tabel 8. Antal lokaliteter med søer intervalopdelt. Alle lokaliteter med søer er medtaget uanset størrelse

År/antal søer/lokalitet	1-499	500-999	>=1.000	I alt
2002	8.824	357	69	9.250
2003	8.017	428	83	8.528
2004	7.100	531	97	7.728
2005	5.786	599	124	6.509
2006	5.072	624	136	5.832
2007	3.822	727	160	4.709
2008	3.263	745	181	4.189
2009	2.636	769	192	3.597
2010	2.139	787	219	3.145
2011	1.927	761	230	2.918
2012	1.685	740	235	2.660
2013	1.477	743	248	2.468
2014	1.127	735	263	2.125
2015	1.235	711	279	2.225

Leverede svin pr. lokalitet

Lokaliteter, som leverer svin til et slagtested i Danmark, er i følge flytteregistret faldet fra 8.305 til 6.033 fra 2009-2014, mens der fra 2014 til 2015 er sket en lille stigning. Ikke overraskende er det de helt små lokaliteter på mellem 1-2.499, som lukker ned, men i 2015 var der generelt en lille stigning i

helt små lokaliteter med meget få grise. Lokaliteter, som leverer over 9.999 svin til slagtning, er en lokalitetsstørrelse i fremdrift. Der var 249 lokaliteter af denne type i 2015 mod 161 i 2010.

Tabel 9. Antal lokaliteter intervalopdelt som leverer svin til et slagteri i Danmark

År/leverede interval	1-2.499	2.500-4.999	5.000-9.999	>=10.000	Lokaliteter i alt, som leverer svin til slagtning Danmark
2009	5.318	1.680	1.181	126	8.305
2010	4.746	1.606	1.278	161	7.791
2011	4.329	1.612	1.327	186	7.454
2012	4.137	1.462	1.222	188	7.009
2013	3.489	1.391	1.239	210	6.329
2014	3.214	1.400	1.187	232	6.033
2015	3.459	1.243	1.172	249	6.123

I tabel 10 er andelen af slagtninger baseret på lokalitetsstørrelser opgjort. Den viser, at cirka 60 % af landets svineslagtninger stammer fra lokaliteter med over 4.999 leverede svin i 2014 mod kun cirka 49 % i 2009.

Tabel 10. Lokalitetsstørrelsernes % andel af totalslagtninger i Danmark

År/leverede interval	1-2.499	2.500-4.999	5.000-9.999	>=10.000
2009	19,61 %	31,25 %	40,98 %	8,16 %
2010	17,92 %	28,62 %	43,04 %	10,42 %
2011	16,06 %	27,82 %	44,04 %	12,08 %
2012	16,12 %	27,17 %	43,67 %	13,04 %
2013	14,21 %	26,17 %	44,55 %	15,07 %
2014	14,27 %	26,45 %	42,74 %	16,53 %
2015	14,29 %	24,00 %	43,34 %	18,32 %

Multi-site-analyse

Tilbage i 1990'erne begyndte man at anbefale at skille søer, smågrise og slagtesvin på hver deres lokalitet af hensyn til smittetryk det vil sige et 3-site produktionssystem inspireret af svineproduktionen i USA. Antal sites referer i dette system til, hvor mange lokaliteter en gris opholder sig på fra fødsel til slagtning. Anbefalingen fra SEGES Videncenter for Svineproduktion i dag er at undgå, at søer og slagtesvin er på samme lokalitet. Under danske forhold og for at spare en grisetransport mellem lokaliteter er et 2-site system oftest tilstrækkeligt for at opnå tilstrækkelig intern smittebeskyttelse. Smågrise flyttes enten ved fravæning eller ved cirka 30 kg fra solokaliteten.

Multi-site-analysen for integrerede bedrifter ses i tabel 11. Bedrifter med under 250 årssøer har oftest hele produktionen på 'en lokalitet. Der er kun 1,02 solokaliteter pr. bedrift. Når vækstdyrlokaliteter uden søer tælles med kommer de mindre integrerede bedrifter op på 1,35 lokaliteter pr. bedrift. Med mellem 250-999 søer pr. bedrift stiger solokaliteter fra 1,04 til 1,21 solokaliteter. Fra og med denne

størrelse bedrifter er der oftest 2-site produktion. De mindst integrerede bedrifter opfører oftest størstedelen af smågriseproduktionen selv, men med et stigende antal søer sælges de 2/3 af smågriseproduktionen så leverede slagtesvin ud af maksimalt mulige ligger på mellem 23-34 %.

Tabel 11. Multi-site-analyse for integrerede besætninger opdelt efter bedriftsstørrelse søer

Bedriftsstørrelse søer	1-249	250-499	500-749	750-999	1000-1248	1249-1499	>=1500	I alt
Integreret bedrifter antal	286	274	245	98	68	29	52	1052
Solokaliteter	291	284	273	119	97	45	112	1221
Øvrige lokaliteter uden søer	94	306	445	230	172	88	216	1551
Antal solokaliteter pr. bedriftstype	1,02	1,04	1,11	1,21	1,43	1,55	2,15	1,16
Antal lokaliteter pr. bedrift	1,35	2,15	2,93	3,56	3,96	4,59	6,31	2,63
% leverede af mulige slagtesvin	90 %	61 %	47 %	34 %	29 %	33 %	23 %	42 %

I sobedrift Multi-site-analysen (tabel 12) ses, at de små sobedrifter stort set kun består af en lokalitet. De største bedrifter har oftest søer på mere end 'en lokalitet. Når sobedriften bliver større end 499 søer begynder antallet af vækstdyrlokaliteter at stige, så der for hver solokalitet er cirka 0,4 vækstdyrlokaliteter. For sobedrifter større end 1.000 søer er der mellem 0,70-0,79 vækstdyrlokaliteter for hver solokalitet. For sobedrifter større end 1.000 søer er der altså en overvægt af 2-ite produktionssystemer.

Tabel 12. Multi-site-analyse for sobedrifter opdelt efter bedriftsstørrelse

Bedriftsstørrelse søer	1-249	250-499	500-749	750-999	1000-1248	1249-1499	>=1500	I alt.
Sobedrifter	44	164	187	85	58	42	73	653
Solokaliteter	47	169	205	112	71	62	162	828
Antal solokaliteter/bedrifter	1,1	1,0	1,1	1,3	1,2	1,5	2,2	1,3
Smågriselokaliteter	4	15	38	23	28	25	73	206
Smågrise- og slagtesvinelokaliteter	0	12	22	12	15	15	26	102
Slagtesvinelokaliteter	1	6	25	10	9	9	15	75
Lokaliteter uden søer	5	33	85	45	52	49	114	383
Antal lokaliteter pr. bedrift	1,18	1,23	1,55	1,85	2,12	2,64	3,78	1,85
Vækstdyrlokaliteter/Solokaliteter	0,11	0,20	0,41	0,40	0,73	0,79	0,70	0,46

I tabel 13 ses analysen af Multi-site for rene slagtesvinebesætninger. Der var 83 slagtesvinebedrifter, som ikke leverede slagtesvin til et af de større slagtesteder i Danmark. De er derfor ikke med i analysen i tabel 13. Den gennemsnitlige lokalitetsstørrelse vokser med antal leverede

slagtesvin/bedrift om året. Det ses af tabel 13, at det gennemsnitlige niveau for leverede slagtesvin pr. lokalitet aldrig bliver højere end cirka 8.000 leverede/lokalitet. De store slagtesvinebedrifter er altså nød til at have produktion på ganske mange lokaliteter, for at opnå det produktionsomfang de har.

Tabel 13. Multi-site-analyse af slagtesvinebedrifter som funktion af slagtesvinebedriftens størrelse i leverede slagtesvin pr. år

Leverede svin pr. bedrift pr. år	1-2.499	2.500-4.999	5.000-7.499	7.500-9.999	10.000-19.999	20.000-29.999	30.000-39.999	40.000-49.999	>49.999
Bedrifter af denne størrelse	462	353	284	171	240	48	18	13	6
Antal lokaliteter									
1-2.499	477	63	54	39	87	30	17	7	10
2.500-4.999		335	66	54	146	51	16	23	14
5.000-7.499			236	42	129	42	17	21	13
7.500-9.999				112	68	20	9	14	14
10.000-19.999					101	32	16	14	9
20.000-29.999						2	3		1
30.000-39.999							1		2
40.000-49.999								1	1
Lokaliteter/bedrift	1,03	1,13	1,25	1,44	2,21	3,69	4,39	6,15	10,67
Gns. leverede pr. lokalitet	1.109	3.238	4.984	5.961	6.295	6.477	7.835	7.320	8.061

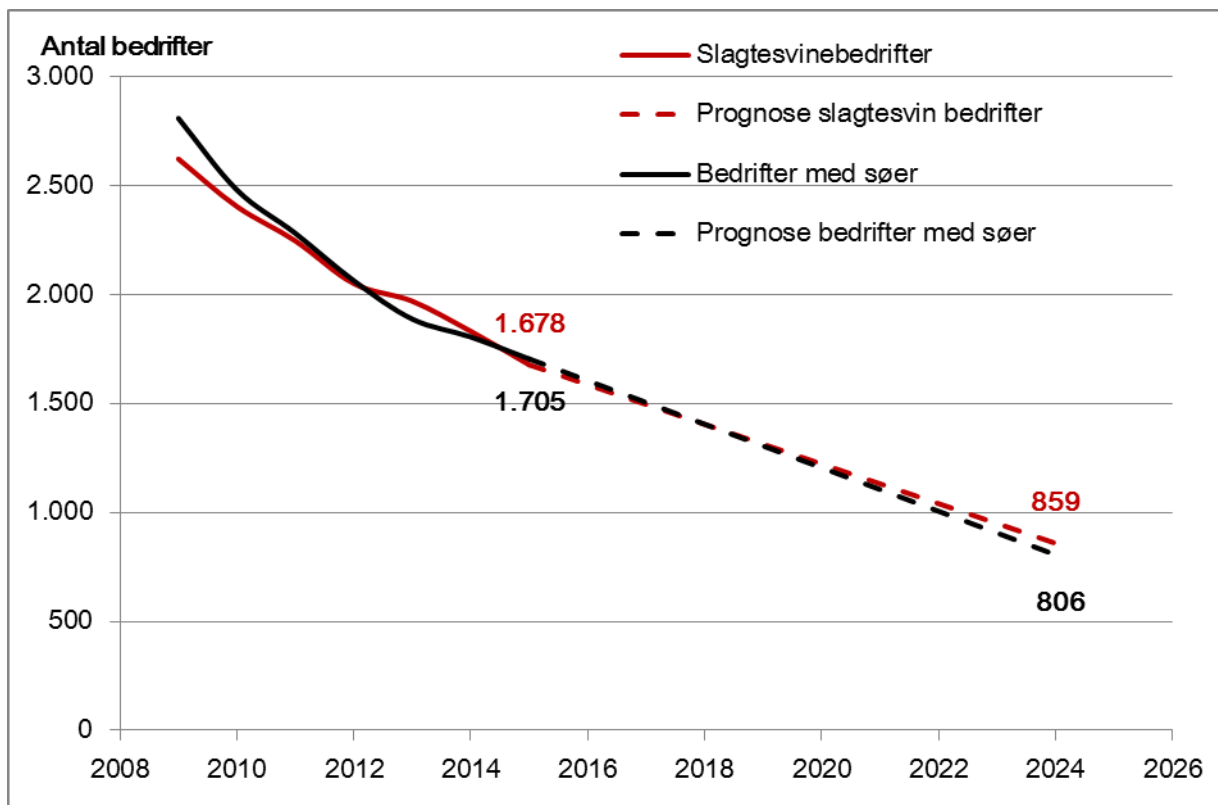
Prognosefremskrivning

Baseret på strukturrapporten er der lavet en fremskrivning af svinebedrifter i 2025, det vil sige 10 år frem. Prognosen er baseret på udviklingen 2009-2015 for bedriftstyperne fundet i dette notat. Bedrifter med søer slås dog sammen. Der er som nævnt tidligere en mulighed for, at flere bedrifter med søer udvider slagtesvineproduktionen for at sikre afsætning af smågrise. Hvis de to bedriftstyper fremskrives, er der 859 slagtesvinebedrifter tilbage i 2025 mod 1.678 i 2015. Der vil i 2025 være 806 integrerede bedrifter og sobedrifter mod 1.705 bedrifter med søer tilbage i 2015. I alt vil der være cirka 1.660 svinebedrifter i 2025 mod cirka 3.380 svinebedrifter i 2015.

Tabel 14. Prognose for bedrifter med slagtesvin alene eller bedrifter med søer

	Slagtesvinebedrifter	Bedrifter med søer	I alt bedrifter
Årligt gennemsnitligt procentuelt fald 2009-2015	7,17 %	7,99 %	
Prognose for bebedrifter i 2025	859	806	1.664

Den historiske udvikling og prognosen er vist i nedenstående figur. Det er muligt, at udviklingen flader ud, da prognosen alene er baseret på en fremskrivning af den hidtidige udvikling.

Figur 3. Prognose for udviklingen af svinebedrifter i Danmark frem til 2025, baseret på fremskrivning af 2009-2015 tal

Konklusion

En sammenfatning af analyserne gives her.

Bedriftsantal analyse

- Antallet af bedrifter i Danmark forventes fortsat at falde frem mod 2025, hvor der forventes cirka 1.700 svinebedrifter i Danmark mod cirka 3.600 i 2014.
- Antal leverede svin pr. bedrift stiger. Antallet af bedrifter, som leverer mere end 20.000 svin om året til slagtning, er vokset fra 49 til 136 fra 2009 til 2014. Bedrifter, som leverer mellem 1-2499 grise om året, er mere end halveret i perioden 2009-2014 fra cirka 3.300 til 1.400.

Bedriftstypeanalyser

- Procentandelen af totalslagtninger i Danmark stammende fra de rene slagtesvinebedrifter var 60,7 % i 2015. Rene slagtesvinebedrifters andel af totalslagtninger var 55,7 % tilbage i 2009. De integrerede bedrifter leverede 36,7 % af alle landets slagtninger i 2015 mod 42,1 % i 2009.
- Fra 2014 til 2015 sås for de integrerede bedrifter en lille fremgang på 1,5 procentpoint i markedsandel af slagtninger i Danmark.

- Udvikling mod lidt mere integreret drift forventes at fortsætte så de øger deres markedsandele af landets slagtninger.
- I gennemsnit har de integrerede bedrifter cirka 42,1 % full-line produktion af slagtesvin
- De specialiserede sobedrifter øger deres andel af landets søer med 1,2 procentpoint til 47,7 % i 2015.

Lokalitetsanalyser

- Lokalteter med mellem 500-999 årssøer topper antalsmæssigt i 2010 med cirka 790 og falder herfra til cirka 710 lokaliteter i 2015.
- Det er kun lokaliteter med mere end 1.000 søer, som viser en stabil fremgang i antal.
- Slagtesvinelokaliteter, som leverer mere end 10.000 slagtesvin, udgør 4 % af lokaliteterne som leverer svin til et slagtested i Danmark, men står for cirka 18 % af slagtingerne. I 2015 var der cirka 250 af denne type lokaliteter i Danmark.

Multi-site-analysen

- Sobedrifter er dem med færrest lokaliteter pr. bedrift. De mindste sobedrifter holder smågrisene hjemme på solokaliteten.
- Når de integrerede besætninger vokser i antal søer øges Multi-site-graden også, hvilket er meget fornuftigt ud fra et sundhedsmæssigt perspektiv.
- De store slagtesvinebedrifter må tage et stort antal lokaliteter i brug for at opnå deres årlige produktionsomfang.

Referencer

[1]	2015. Danmarks statistik. HDYR1. www.DST.dk
[2]	2016. SEGES primo 2016 fra CHR
[3]	2015. Landbrug & Fødevarer & Landsforeningen af Danske Svineproducenter. Flyttedatabase fra 2009 til 2015. LF & www.danskesvineproducenter.dk
[4]	Jessen O. 2016. "Landsgennemsnit for produktivitet i svineproduktion 2015". Notat 1611, 2016, VSP. http://vsp.lf.dk/Publikationer/Kilder/Notater/2016/1611.aspx

//KMY//

VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

Tlf.: 33 39 45 00

Fax: 33 11 25 45

vsp-info@seges.dk

Ophavsretten tilhører Videncenter for Svineproduktion. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

Videncenter for Svineproduktion er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.